

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 8 Października r. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Gazeta sankt-petersburska, datowana dnia 28 września, o dalszej podróży JEHO CESARSKIEY MOŚCI donosi, iż d. 17 sierpnia MONARCHA przybyciem Swém uszczęśliwił miasto *Tychwin*. O 50 wiorst nie dojeżdżając do tego miasta NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył zaszczyścić odwiedzeniem obywatela tychwińskiego P. Jenerała majora i kawalera Teodora *Aprelewa*, w którego domu miał obiad, o godzinie zaś 5 z południa przybył do miasta, i zatrzymał się u dzwonicy wielkiego klasztoru, gdzie wśród odgłosu dzwonów i wielkiego zgromadzenia urzędników, kupców, obywateli i ludu spotkany został przez uwolnionego na spokojny żywot z klasztoru pierwszej klasy ś. Symona, archimandrytę i kawalera *Herasima*, który dawniej był naczelnikiem tego klasztoru, a teraz powitał MONARCHĘ krótką przemową. Potym NAYJAŚNIEYSZY PAN wszedł do klasztoru, i udrzwi, świętymi zwanych, łaskawie wysłuchawszy mowy witającej, mianey przez archimandrytę klasztoru, *Samuela*, wszedł do świątyni, a po skończonem śpiewaniu modłów (moleben), i po zaniiesionych do Naywyższego modlitwach o długie panowanie całego Nayjaśnieyszego Domu, oddał cześć Przenajświętszey Matce Bożkiej, w obrazie tychwińskim łaskami stynącej; oglądał bogatą zakrystyę, odwiedził cele Archimandryty, i nakoniec udał się do przygotowanego dla SIEBIE domu. Wieczorem miasto całe i cerkiew katedralna były oświecone, a na rynku jaśniała tarcza z cyfrą NAYJAŚNIEYSZEGO PANA. Nazajutrz, o godzinie 6 zrana, mieli szczęście stawić się przed JEHO CESARSKĄ MOŚCIĄ urzędnicy: drog koinmunkacyi, cywilni i marszałek tychwiński z obywatelstwem stanu ślacheckiego, także głowa miasta z obywatelami miasta ofiarowali chleb i sól, a wielu z nich NAYJAŚNIEYSZY PAN rozmową zaszczyścić raczył. Potym MONARCHA, wysłuchawszy mszy ś. w wielkim klasztorze, d. 18 sierpnia o godzinie 9, w pożądanym stanie zdrowia, w dalszą wyjechał podróż. W dalszym ciągu taż gazeta zawiera: że NAYJAŚNIEYSZY PAN, w dniach 11 i 12 września przejeżdżał przez guberniją mohilewską, gościńcem ze wsi *Zasiela* (w powiecie mściławskim) przez *Czerkowsk*, *Rybowicze*, *Propoysk*; a d. 12 MONARCHA miał obiad w *Rohaczewie* w domu marszałka powiatowego *Soltana*, i o godzinie 1szej z południa, wyjechał w dalszą podróż do *Bobrujska*.

Podług *Konserwatora*: Jenerał major *Umańcew*, prezydent audytoryatu 1go wojska, udarowany został orderem ś. *Włodzimierza* 2giey klasy.

Nabożeństwo żałobne, za duszę *Piusa VII*, Papieża, zacznie się d. 29, a trwać będzie przez 9 dni następnych; w kościele katolickim parochialnym.

Kurs sankt-petersburski d. 25 wrześ.: dukat hollen: nowy 11 r. 50 kop.. Zmiana złota 2 r. 88 kop.: Zmiana srebra 2 r. 71½ kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długow: 6½ assygnacyami — — 102 — } procentow
6½ brzęcząca moneta — — — }
5½ takąż — — — — 84½ }

GALICJA I LUDOMERYA.

Lwow dnia 3 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dzień 20 września był dniem szczęśliwym, w którym naymiłościwszy Pan nasz, N. Cesarz i Król, wstąpił na ziemię tej prowincyi, w podróży swojej z *Wiednia* do *Czernowiec*. J. C. K. Mość stanął dnia pomienionego o pół do 4tej z południa w *Białym*, powitany naywyższymi okrzykami radości gromadnie zbiegającego się ludu. N. Pan raczył kazać przedstawić Sobie władze publiczne i licznie obecnych pod ten czas obywateli. W *Białym* przenocował. Następującego dnia rano był na nabożeństwie, odprawionem przez JX. Biskupa tyńieckiego *Zieglera*, a potem udał się w dalszą podróż aż do *Bochnii*, gdzie koło godziny 4tej po południu stanął. Dnia 22 miało szczęście miasto *Tarnow* witać w murach swoich Monarchę. Ztamąd puścił się N. Pan nazajutrz do *Rzeszowa*, a d. 24 do *Przemysła*, pomimo trudów podróży, w której, na całej przestrzeni drogi, uwaga najlepszego cyca swoich ludów, zwrócona była na wszystkie przedmioty, dla dobra powszechnego stanowczego. Wszędzie raczył N. Pan oglądać instytucje publiczne, które od r. 1817, albo utworzone, albo dokonane zostały; raczył także we względzie na niektóre ważniejsze okoliczności, przekonać się osobiście o różnych stosunkach miejscowych. Pełna dobroci i uprzejmości przystępnosć Monarchy, ciągle szczęściem poddanych swoich zajętego, dozwoliła im udać się i w tej podróży bezpośrednio do Jego uświęconey Osoby i przedstawić mu dolegliwości swoje na otrzymanych wysłuchaniach. Dnia 25 września o godzinie 12½ w południe nastąpił pożądaný przyjazd N. Pana do tej stolicy. I tu, jak wszędzie, którądy J. C. K. Mość przejeżdżał, radość mieszkańców, wybuchnęła w naywyższych okrzykach i tylko wyrażna wola N. Pana zdołała wstrzymać przygotowania do stosownych uroczystości. N. Pan stanął raczył w pomieszkaniu JW. Gubernatora. umyślnie dla Siebie przygotowanem, gdzie przyjmowali J. C. Mość JW. Gubernator i JW. *Fresnel* jenerał jazdy. N. Pan raczył pokazać się zgromadzonemu ludowi na balkonie. Głośne okrzyki były dowodem radości z powodu przybycia uwielbianego Monarchy. Po stole oglądał J. C. Mość, ogród przy tém pomieszkaniu założony, a resztę dnia poświęcił pracom gabinetowym. Dnia 26 przed południem wszystkie władze cywilne i wojskowe, duchowieństwo i szlachta, miały szczęście przedstawianemi bydź Cesarzowi. Po południu raczył N. Pan dawać wysłuchania publiczne i prywatne.

PRUSSY.

Berlin dnia 26 września.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Podróż, którą Królewicz Jmć tej jesieni miał odbyć do Włoch nie przyjdzie do skutku. Zaslubiny tego Xięcia odprawią się u dworu jeszcze w tym roku. Królewicz Jmć d. 28 wyjeżdża do *Monachium*.

Wkrótce ma wyjść ogłoszenie postanowień, względem utworzenia stanów prowincjonalnych w *Szląsku*, *Saxonii* i prowincyach *Nadrenskich*. Te

ostatnie zapewna będą miały odmienną organizacyą od innych prowincy, ze względu na ich stosunki szczególne, jako przedtém stanowiące część cesarstwa francuzkiego. Ale zasady będą też same: stany składać się będą ze szlachty, mieszczań, i włościan; będą miały głos radzący; rozprawy ich będą ogłaszane drukiem; a własność nieruchoma będzie warunkiem istotnym do zdolności być wybrany na członka stanów. Stany za wolę Króla zwolane zostaną, przed ogłoszeniem urzędów, dla naradzenia się względem organizacyi szczególnej stanów każdej prowincyi.

Berlin dnia 4 października.
(z Gazety Warszawskiej.)

Poukończonych jesiennych popisach, Monarcha nasz wydał d. 12 września następujący rozkaz dzienny: „Nakazując zebranie się połączonych tu korpusów, miałem zamiar podać dowódcóm ich sposobność ćwiczenia się w kierowaniu znacznymi korpusami i wprawienia ich oka do większych stosunków miejscowości, a wojsku dać, ile możności, wierny obraz wojny, i tym sposobem we wszystkich częściach utrwalić doświadczenia ostatniego czasu. Cieszę się, mogąc powiedzieć, iż cel ten został spełniony. Postrzegłem w ogólności ze strony dowódców spokojne i pewne prowadzenie, dokładne objęcie podanych wyobrażeń, i przyzwolite ich wykonanie. Dziękuję im za okazaną gorliwość. Wojsku oświadczam zadowolenie moje z chwalebnej urzędności, w jakim je znalazłem. Z piechoty, brygada 4ta i 5ta, a z jazdy polki 3ci i 4ty ułanów, oraz 5ty huzarów, nabrały stosowniejszy postawy wojskowej od czasu, jak je ostatni razem widziałem; 3cia brygada artylerji zasługuje na chlubne wspomnienie za stan swój dobry. Korpus gwardyi dopełnił, czego po nim wyciągam, jeśli z przeznaczenia swego ma być wzorem dla wojska. Z przyjemnem nakoniec uczuciem, postrzegłem we wszystkich zgromadzonych korpusach duch porządku i karności, bez którego największe ukształcenie żadney nie ma wartości. Pozwalam rozłożyć się wojsku w nadziei, iż nadal korzystają także będzie z ukończonych ćwiczeń, i w uznaniu dajności jego znajdzie nową pobudkę do dalszych usług.“ (podpisano) Fryderyk Wilhelm.

N I E M C Y.

Monachium dnia 17 września.

(z Gazety la Conservateur Impartial.)

Jey Królewska Wysokość Xiężniczka Karolina Wirttemberska, starsza córka Jey Królewskiej Wysokości Xięcia Pawła, a narzeczona Jey Cesarzowskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Rosyjskiego Michała, d. 10 przybyła do Würtzburga, i wysiadła do zamku. Ich Królewskie Wysokości Xiężna Pawłowa Wirttemberska, Xiężna następcza tronu Bawarskiego i Xiężna jey małżonka, oraz Xiężna Jerzy Huldburghausen, wyjeżdżali na jey spotkanie do pierwszej stacyi. Xiężniczka natomiast z południa w dalszą wyjechała drogę. Xiężna jey matka i Xiężna małżonka Następcy tronu Bawarskiego, przeprowadzali ją do pierwszej stacyi.

Gazeta tutejsza ogłosiła następujący artykuł: „Rewolucyoniści, są to ludzie, dziwnie przemysłni i tak śmiały, że odwagi ich nic nie może, ani zachwiać, ani powściągnąć; którzy ustawicznie występują, jeżeli nie z orężem, to przynajmniej z językiem. Chociaż zewsząd już przyciśnieni, zawsze jednak wynajdą sposób użycia ostatniy z tych, a niebezpieczney broni, i rozrzucenia niewyczerpanych jądów swej truizny, w nadziei, że gdziekolwiek jeszcze znajdą ranę, w której te jady nową wznicią inflamacyą, aż póki, czego oni bardzo pragną, nie przyjdzie nakoniec gangrena, ogarniająca wszystkie członki politycznego ciała Stanu, i póki tym sposobem nie osiągną wielkiego celu, którego fakcyi nigdy nie zaniechają, obawiają się, że...”

„Doznając zawsze w obeysaniu się z sobą wspaniałej łagodności, umiarkowania i niepojętego pobłażania; nie poprawując się żadną wspaniałością i sztydzą z łagodności, podnosili głowę po każdym odniesionym ciosie; a haniebnie pokonani we Fran-

cyi, we Włoszech, w Hiszpanii i Portugalii, jedną po drugiej zrzadzali rewolucyą. Wypadki ostatnich czasów, kłęski upokarzające zadane fakcyi, jey nikczemność, jey słabość, jakie się okazały we Włoszech, w Hiszpanii i Portugalii, tryumf rojalizmu i utwierdzenie dostojności Królewskiej we Francyi, mocno musiały zasmucić rewolucyoniistów; jednakże nie stracili przez to nadziei. Czują się zgnębionymi, ale nie poczują się za zniszczonych. Czują, że w robotach swych są ściśnięci, z panowania wyzuci, i wygnani z teatru, na którym grali rolę, równie nikczemną, jak upokarzającą. Lecz pole pokątnych zabiegów, daleko usilniejsza im trąba mowy, potężna dźwignia druku, gazet i pism polotnych, zostały im jeszcze, dla rozsiewania po świecie niespokojności i zamieszania. Doznali wprawdzie niejakiey i w tém przeszkody, już od pilności i surowey czynności urzędów francuzkich, już od tego, że rządy niemieckie z cierpliwością wyszły. Lecz pomimo takich ścisnień, ludziom tym, nigdy nad niczem nierozpaczającym, pozostały jeszcze sposoby, do wywierania swych zgubnych wpływów. Nie mogąc już szkalować i napadać wyraźnie i prosto, mogą przynajmniej, rozsiewać wieści fałszywe, przez nie wzniecać niespokojności i ni ufność, i burzyć niespokojne głowy; a tak, wszędzie robić sobie zwolenników z cizby ludzi łatwowiernych, ni rozważnych i chciwych nowości; a z tłumu tych hufców tworzyć straż przednią swojego wojska.

Postępując tą drogą utworzoną przez mówców fakcyi, w pismach Bismonta i Pradów, w sławnym rękopisnie z Niemiec Południowych, i w raporcie Barona X., a umieszczanaprzec wszystkie gazety liberalne, spodziewają się zasiać podrywania i niezgodę, między wielkimi mocarstwami, albo między niemi, a państwami mniey znakomitemi, a potem zbierać ich owoce; albo jeżeliby się nie udało tego dokazać pomiędzy rządami, przynajmniej zatrwożyć i zakłócić umysły ludu; albo liże ludzi dobrych, wyższego nad pospółstwo stopnia. Chociaż często byli zbijani, częściej wypadkami rzeczywistymi, jak słowami; nie mieszają to ich bynajmniej; owszem ponawiają też same kłamstwa przez pisma, poszepty i wciśnięcia się, zakładając wiele na ciekawości i nieuważney łatwowierności, dobrze utwierdzoney przez wielką liczbę społecznych.

„Jeden z przedniejszych celów tych usiłowań jest, utraymywać nieufność, z kąd inąd tak naturalną dla pospółstwa, względem prawości, bezinteresowności i niezadania żadnego powiększenia terytoryalnego, co jest cechą wielkich mocarstw; postanowienie, zaiste bardzo nieporządane dla fakcyi, chcący podać w podrywanie szlachetne ich zamiary, których jedynym celem jest, utrzymanie tego, co jest, tudzież zaprowadzenie i utrzymanie pokoiu i spokojności na całym świecie, i wznieć trwogę dumnych planów rozszerzania się, jakoby to było rzeczywistym ich celem.

„Z tego nienawistnego i nieczystego źródła, niedawno jeszcze, wyszły różne pogłoski, o terytoryalnych odmianach: pogłoski, które, będąc tak niedorzeczne, starannie zostały podniecane i rozniesione w Niemczech południowych, a które niewarte nawet, iżby były zbijane, przez wzgląd na znajome stosunki zgody polityczney i przyjaźni pomiędzy Monarchami, których państw tyczą się te pogłoski, gdyby na nieszczęście nie było ludzi, zawsze ochoczych do wierzenia niedorzecznościom, albo wmawiających, aby w nie wierzyli inni ludzie, odpowiadający widokom ich partyi, albo przedpowiedzeniom równie nierozumnym, jak i złośliwym, a które ich mniemany patriotyzm zroszkoszaby chciał widzieć spełnionemi, ze szkodą nawet swej oyczyzny.

„Szczęściem, polityka wielka i czysta pierwszych mocarstw Europy, od początku wszystkich układów i wypadków ostatnich czasów, tudzież w sprawach Włoch, Hiszpanii i Turcyi, okazała się w czystem i jasnym świetle, a przeciwne poszepty, rozniesione przez wybiegi i potwarze rewolucy-

nistów, nie zdołały się utwierdzić, i że każdy nie-
miecc dzieli to przekonanie, iż oyczyna jego, sta-
wazy się ważną dla wszystkich mocarstw Europy,
zachowa równie z innymi krajami, to wszystko, co-
kolwiek ma prawnego i konstytucyjnego, aż do części
pokoju i niezachwianej spokojności."

FRANCYA.

Paryż, dnia 27 września.
(z *Gazety Warszawskiej*)

Onegdaj podczas obiadu odbrał Król Jmó,
przesiłą przez telegraf od Xięcia *Augoulême*, do
prezesa Rady ministrów, wiadomość o zdobyciu wa-
rowni *Santi Petri*. Ze zaś list ten przyjmują tyl-
ko nowinę, mógł obymować, dał go więc Monar-
cha *Madame* do odpiecztowania. *Madame* prze-
czytała go głośno w tych słowach: *Z głównej
kwatery w St. Petri d. 27 września. W tej chwili
li warownia Santi Petri jest zdobyte.*

Xięć *Molkoński* miał d. 21 b. m. wysłucha-
nie u Monarchy naszego.

Słychać, iż Xięć *Reggio* dowodzić będzie korpu-
sem czynnym w Hiszpanii, a generał *Bourke* obem-
mie na jego miejscu dowództwo w *Madrycie*.

Jeden z dowódców batalionu francuzkiego zo-
stał raniony pod *Pampeluną*; musiano mu upilo-
wać lewą rękę przy ramieniu; operacja była bar-
dzo bolesną. Widząc chirurg, iż dowódca z tru-
dnością wstrzymuje się od krzyku, mówił mu, aby
tego nie czynił. *Jakże mam krzyżeć?* odpowied-
dział raniony; *przez całe życie moje wydawałem
tylko jeden okrzyk: Niech żyje król i ten będzie
ostatni.* Wkrótce potem umarł.

Na giełdzie tutejszey rozszła się pogłoska,
iż Król hiszpański jest wolnym, iż stany posiadać
będą *Kadyx* i wyspę *Leon*, iż wojsko francu-
skie cofne się, a tylko 45,000 pozostanie nad *Ebro*, i
w znaczniejszych twierdzach *Biskai*, *Nawarry* i
Katalonii.

Ustały znowu pogłoski o blizkiej kapitulacyi
Urgelu. Osada tamieczna strzela niekiedy do
miałta, i czyni wycieczki, które zawsze bywają
odparte. W nocy z dnia 8 na 9 b. m. 30 geryl-
lasom udało się wymknąć z twierdzy i wpaść w
góry. Wrzascie powiek zono pod *Urgelem* artyl-
lerya i korpus pionierów.

Po wiadomem objaśnieniu wyroku Xięcia *An-
goulême* wydanego w *Andujar*, wielu konstytu-
cynistów uwięziono w Hiszpanii. w *Saragossie*
miano znowu uwięzić blisko 200 ludzi.

Riego podczas bytności swojey w *Maladze*,
nałożył także kontrybucyę na tamiecznych kupców
angielskich i na podane przeciwko temu przelo-
żenie odpowiedział, iż cudzoziemcy mogą się odda-
lić, jeśli nie chcą, jak inni, płacić za opiekę, któ-
rey donają. Kilku kupców angielskich udało się
potem do *Gibraltaru*.

Ma być postawiony pomnik generałowi *Pé-
chegru*, kosztem zbierającego się towarzystwa, któ-
regó prezesa honorowym jest *Hrabia R. Ferré*.
Król Jmó i rodzina jego przyłożą się do skutecz-
nienia tego zamysłu.

Burze, panujące na morzu podczas porówna-
nia dnia z nocą, zrzuciły już mejąką szkodę. Szalupa
la Felicité płynąca z *Caen* do *Dunkierki*, uto-
nęła przy brzegach. Ludzi jednak wyratowano.

Dnia 29 Jenerał dowodzący w *Bajonnie*
przesłał przez telegraf ministrowi wojny wiado-
mość, iż osada w *San Sebastian* kapitulowała d.
27 b. m. Miasto i twierdza oddane będą d. 3 paź-
dziernika wojsku naszemu. Osada, wynosząca
2,200 ludzi, póydzie w niewolę wojenną, i d. 3 paź-
dziern. uda się do *Bajonny*, gdzie już uczyniono
stosowne przysposobienia, i dokąd przybędzie d.
4 lub 5 paździer.

10ty pólk lekkiej piechoty wyszedł stąd d.
19 b. m. do *Perpignan*. D. 21 b. m. 6 kompanij
30go pólku piechoty liniowej udało się z *Bordeaux*
do *Mont de Marsan*; mają składać straż przy
osadzie *Pampeluny*, wynoszącej 3000 ludzi, a za-
branej w niewolę wojenną. Osada ta będzie po-
dzieloną na 3 kolumny, z których jedna tylko u-
da się przez *Bordeaux*. Dwie inne póydzą przez

Langéron, *Sauveterre*, *Sainte-Foi* i t. d. do *Port-
gues*.

Tutejszy dziennik *Gwiazda* umieścił d. 27
b. m. następujący, ciekawy list jednego z korres-
pondentów swoich, pisany w *Andujar* d. 19 b. m.,
ręcząc za jego urzędowość: „*Riego*, wyraża ten
list, znajduje się ciągle w tutejszem więzieniu
mieszkani z 3ma innymi oficerami, których razem
z nim poymano. Jednym z tych oficerów jest an-
glik który udaje, iż go nie nie obchodzi, i niekie-
dy szydzi z *Riego*. Zapytany o nazwisko i stan,
odpowiedział, iż się zowie *Williams* i jest *awan-
turnikiem*. Więcnie ci przepędzają czas przyje-
mniey, aniżeli się z początku zdawało. *Riego* lu-
bi rozmawiać z francuzami, i umie dobrze po fran-
cuzku. Korzystałem z tego, i odwiedziłem go wczor-
ra: Zaprosił mię i drugą osobę do swego pokoju,
gdzie 3 godziny z nim rozmawialiśmy. Pytaliśmy
się, dla czego i w jakim celu opuścił *Kadyx*: o-
świadczył, iż przypisywano mu nierównie większy
wpływ na stronictwo konstytucyjne, aniżeli go
rzeczywiście posiadał; iż nie z własney woli, lecz
z rozkazu stanów, gdzie wielu członków jest jego
nieprzyjaciółmi, wyjechał z *Kadyxu*; iż poznawał,
że chciano się go pozbyć; iż dla tego myślał udać
się z żoną do *Gibraltaru*; że sama tylko bojaźń,
aby go za nikczemnego nie poczytano, wstrzymała
go od tego kroku, i że popłynął do *Malagi* gdzie
z rozkazu stanów oddał *Zayasa*, i posłał go z 15
xiężmi do *Kadyxu*. Dał oraz słowo honoru, iż
ani w *Maladze*, ani w *Jaen*, ani w *Martos* nie-
dopuszczył się żadnych zdradności, o które go oskar-
żają, a opuszczając *Jaen* chciał jedynie dostać się
do *Katalonii*, i jeśliby można połączyć się z *Miną*;
iż w *Andujar* nie spodziewał się zostać wojska
francuzkiego i t. d. Wręście, konstytucyonisci
musieli mieć bardzo fałszywe wiadomości o wy-
padkach: bo sam *Riego* wyznaje, iż gdy opuścił
Kadyx, stany nie wiedziały jeszcze o poddaniu się
Ballasterosa. Opowiadał nam dokładnie ostatnią
rozmowę z tym jenerałem; twierdził, iż tak się
spodziewał połączenia się jego z sobą, że pierw-
mówił z nim o rzeczach mało znaczących; a gdy
namienił mu o połączeniu, odpowiedział *Ballaste-
ros* iż zobowiązał się francuzom nie złamać przy-
sięgi. Wtedy *Riego*, przypisując z początku to
wzbranianie się ambicyi *Ballasterosa*, niechającego
służyć pod jego rozkazami, proponował mu, iż bę-
dzie jego adiutantem; lecz gdy i to nieskutkowa-
ło, oświadczył, że jest jego jeńcem. Mówiliśmy także
z *Riego* o ostatniej jego bitwie pod *Jaen*; powie-
dział iż ani oficerowie, ani żołnierze, nie chcieli
się bić lubo zrana, tegoż dnia, kiedy bitwa zasza-
ła, wszyscy jednomyślnie oświadczyli ochę spotka-
nia się z francuzami. Twierdzi *Riego*, iż po bit-
wie jeden z własnych żołnierzy do niego strzelił,
i zabił pod nim konia, a jego samego lekko ranił
w ramię, i że to było jedyną przyczyną jego u-
cieczki. Zaprzecza nakoniec *Riego* temu, jakoby
znieważono Króla w podróży do *Sewilli* i *Kadyxu*,
i zapewnił, że sam nie radził tey podróży; i że
wszędzie okazywano Monarsze należne uszanowa-
nie. Uznaje sprawę konstytucyonistów za zupeł-
nie przegraną; mniema atoli, iż jeśli *Kadyx* będzie,
jak dawniej, opatrywany w żywność, może się je-
szcze długo trzymać. Gniewa się na wojsko hisz-
pańskie; nazywa wszystkich hiszpanów nikczemni-
kami; bo tym tylko sposobem można pojąć,
jak 230 ludzi jazdy francuzkiej, zdołało przyw-
sić do ucieczki 2,600 piechoty hiszpańskiej i 800
jazdy. Bitwę pod *Uvado* nazywa nieporządną u-
cieczką, w której jeden z jego żołnierzy, zabrał
mu także tłumoczek z 30,000 twardych piastrow,
złotem i papierami."

Galjota le Momus, krążąca przy brzegach
Katalonii, zabrała d. 21 b. m. statek hiszpański,
płynący z *Tarragony*, na którym było 17 podró-
żnych, i który chciał się wemknąć do portu *Bar-
cellony*. Przeprowadziła go do *Mataro*.

Monitor pisze pod artykułem z *Marsylii*:
„Na początku września wsiadło tu na okręty 87
greków, wracających do swojey oyczyny. Na-
leżeli dawniey do korpusu *Ipsylantego* w *Multa-*

nach, i piechotą odbyli drogę znad brzegów *Fru-tu* do *Marsylii*. Oby ich, flota kapitana *Baszy* nie zabrała.

Perpignan dnia 20 września.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Wczora przybył tu pierwszy oddział konstytucjonistów hiszpańskich, zabranych w niewolę wojenną pod *Llords*. Składał się z 584 ludzi, między którymi było 115 oficerów. Na czele ich jechał raniony *Fernandez*, który nimi dowodził. Oficerowie mieli swoje szpady. 21 ranionych oficerów, niewchodzących do tej liczby, między którymi znajduje się także pólkownik piemontski *Olini*, zaprowadzono do lazaretu. Oddział ten jeńców udał się dziś rano do *Montpellier*, wyjąwszy 15 oficerów, rodem francuzów, którzy do legionu cudzoziemskiego należeli, i których w tutejszey warowni osadzono. Do lazaretu wojskowego przybyło dziś wieczorem 128 ranionych konstytucjonistów, a było ich tam już 70. Drugi oddział tych jeńców, złożony z 608 podoficerów i żołnierzy, między którymi jest 42 francuzów, ma dziś przybyć, a trzeci jutro. Słychać o przyprowadzeniu potem 150 lub 180 zbiegów francuzkich.

HISZPANJA.

Madryt dnia 18 września.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Gazeta tutejsza *Restaurador* donosi, iż w samej *Sewilli* uzbrojono 117 szalup kanonierskich i bombardyerskich dla strzelania do *Kadyxu*. Niektóre z nich mają mosty zwodzone dla łatwiejszego wysadzania wojska na ląd.

Słychać, iż generał *Alava* został mianowany dowódcą wojska w *Kadyxie* na miejscu generała *Valdes*. *Quiroga* znajduje się w *Kadyxie*, lecz nie ma żadnego wpływu. Nałożono ogromny podatek na tamecznych kupców; mówią także, iż wszystkich mężczyzn od lat 16 do 60 przymuszono służyć w wojsku.

Dnia 21. Uważają tu za dobry znak, iż borkowa gwardya królewska, która dotąd stała w *Madrycie*, odebrała rozkaz udania się do *Andaluzyi*.

Rejencya tutejsza zmieniła wyrok swój przeciwko dobrowolnym milicyom, wydając umiarkowaznsze w tej mierze postanowienie.

Spodziewamy się tu wkrótce przybycia generała *Bourke*.

Wojsko francuzkie w Hiszpanii, oprócz będącego w *Katalonii*, wynosi 95,780 ludzi, między którymi jest 14,450 jazdy. Artyllerya polowa ma 134 dział.

Słychać, iż Król hiszpański nie przyjął pewnych propozycy, które generał *Alava* Monarsze temu uczynił, a do których stany wielką ważność przywiązywały.

Dnia 24. *Riego* został oddany z rozkazu *Xięcia Angoulême* władzom hiszpańskim, i ma być podług prawa sądzonym. Oczekujemy przyprowadzenia jego.

Odebrano tu następujące wiadomości o zagajeniu nadzwyczajnych stanów w *Kadyxie*: Sekretarz *Llorent* uskarżał się, iż wielu deputowanych opuściło sprawę konstytucyi w *Sewilli*, a potem zaczął czytać listę obecnych członków; było ich 100. Przy zagajeniu zwyczajnych stanów znajdowało się 110 członków; braknie ich 28 do 30. Udała się deputacya do Króla, i oświadczyła, iż stany oczekują go na godzinę 6tą wieczorem. Odpowiedział Monarcha, iż nie może przyjąć tego wezwania, bo nie jest dostatecznie przysposobionym. Zastępując Monarchę, prezes stanów, czytał mowę jego, którą pierwey podano do cenzury, i w której znajdują się te własne słowa Króla: *Nieprzyjaciel chce tylko układać się ze mną jednym, gdy będę*

wolnym. Na sessyi d. 7 b. m. *Cajetano Valdes* doniósł o odpowiedzi *Hrabiego Bordesoult*, na propozycy generała *Alava*. Generał francuzki oświadczył iż uczynione propozycy wcale nie odpowiadają zamiarom *Xięcia Angoulême*, i że kroki nieprzyjacielskie zaczną się, jeśliby do godziny 8mej wieczorem nie uczyniono zaspakajających propozycy. *Ailon*, *Adan*, *Galiano* i *Canza* radzili utworzyć juntę obrony. Stany dopuszczają się największych bezprawiów i przymuszają Króla do podpisania tyrańskich swych rozkazów. I tak d. 6 b. m. wyszło urządzenie królewskie, względem przymuszoney pożyczki 8 milionów realów. Ci, którzy się z wypłatą spóźnią do d. 10 b. m., oprócz wypadającej na nich ilości, dadzą jeszcze 20 od sta więcey.

Xiążę Infantado, prezes rejency i *Don Victor Saez*, minister woyny, jechali d. 16 b. m. z *Xeres de la Frontera* do *San Lucar*. Gdy się zmierzchno, napadło na nich 7 rozbojników, z których 5 było na koniach, i żądało pieniędzy. Mała summa była dostateczną na zaspokojenie tych ludzi, którzy wreszcie zapewniłi podróżnych o szacunku swoim. *Xiążę Infantado* przybył do portu *Santa-Maria*, i był na obiedzie u *Xięcia Angoulême*.

Dionizio Capaz dowodzi teraz małą flotą konstytucjonistów w *Kadyxie*, a *Valdes* popadł w niełaszkę. *Quiroga* miał zebrać święty hufiec *Tragalistów*.

Od granic hiszpańskich dnia 18 września.

(z teyże gazety.)

Generał *Nicolas* doścignął i pobit oddział konstytucjonistów, który z *Barcellony* chciał się udać do *Hostalrich*.

Jedna tylko twierdza *Leryda* w całej *Katalonii* nie jest jeszcze zamkniętą, co jednak wkrótce nastąpi.

Nie daleko *Peniscola* zabrano statek hiszpański, wysłany z *Kadyxu*, z dwoma oficerami, którzy mieli zawieźć rozkaz do wszystkich twierdz, będących jeszcze w mocy konstytucjonistów, aby dowódcy ich nie zważali na kapitulacyą generała *Ballasterosa*. Oficerowie ci byli już w *Kartagynie* i *Alikancie*, a chcieli się udać do *Tarragony* i *Barcellony*. Na statku mieli 4 działa i 32 żołnierzy.

SZWECYA.

Sztokholm d. 19 września.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

N. Królowa miała niedawno nieszczęście, wysiadając z powozu nogę wywichnąć, lecz na poaciech rodzinny królewskiej i mieszkawców stolicy już wyzdrowiała. Na tę zimę będziemy mieli szczęście cieszyć się tu jej obecnością.

Stany seymujące naradzają się na połączonych posiedzeniach względem urządzenia skarbu. Zdanie wydziału względem urządzenia administracyjnych władz, roztrząszone już zostało przez trzy stany, i poczynione w nim zmiany odesłano do tegoż wydziału.

PORTUGALIA.

Lisbona dnia 6 września.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Słychać, iż kommissya do ulżenia konstytucyi przerwała swoje czynności.

Z wysp azorskich, a mianowicie s. *Michala* i *Terceira*, odebrano tu równie niepomyślne wiadomości, jak dawniey z *Madery*. Wojsko będzie posłane dla usmierzenia rozruchów.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 5 paźdz. rubel srebrny 3 rub 79½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 65, stary r. 11 kop. 50, imperyal r. 3½ kop. 80½

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radea Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 8 Października v. s. 1825 Roku.

ALEXANDER PIERWSZY IMPERATOR SAMOWŁADNĄCY Całą Rosyą etc. etc. etc.

Urodzonym Adamowi Moniuszkowi Komor., Mikołajowi Heydukiewiczowi Sędziemu Graniczn. Ptu Miń., PP. Franciszce Downarównie i Róży Matusewiczównie Marjawitkom Miń. w asystencyi im przyzwoitey kredytorom i pretensorom, Piotrowi Torczyńskiemu Sędziemu Graniczn. Ptu Miń., nieletniemu Józefowi Antoszewskiemu z asystencyą opieki, Józefowi Bohuszewiczowi Prezydentowi Magistr. Miń. debitorom, jako po dekrete pod stannością obzał. w r. 1823 augusta 8 d. ogłoszonym, exdywizyą przeznaczającym, a Bonifacemu Suszczyńskiemu Regentowi Graniczn. Bobruy. w stopniu Klejewskiej, Franciszkowi Kułakowskiemu Porucz. b. woysk pols., Rozalii Posinickiej w asystencyi jej przyzwoitey, Tadeuszowi i Agacie z Kalinowskich Bilwinom Rott. Ptu Grodzień., Magdalenie Wenichowej lub jej successorom ich opiekunom oraz kuratorom, Flórentyniemu kupcowi i obywatelowi miasta Wilna, i staroz. Ickowi Cyperowiczowi mieszcz. Miń., oraz dalszym kredytorom i pretensorom, udzielnie Michałowi Czechowskiemu Architektowi Guberńskiemu Min. Tytular. Sowiet, Dominikowi i Leonorze Zaliwskim Regentom Graniczn. Ptu Miń., Józefowi Kwiatkowskiemu Chirurgowi, Xdzu Smarskiemu Kanonikowi lub jego successorom opiekunom i kuratorom, Annie Rogowskiej z asystencyą przyzwoitą, Franciszkowi Sancewiczowi, successorom i ich opiekunom zeszłego Józefa Narbuta Policmeystra Miń. i Kawalera, Józefowi i Stanisławowi Jurkiewiczom Rott. b. Wojewódz. Miń., Grafowi Manuzemu Orderow Kawalerowi lub jego successorom ich opiekunom oraz kuratorom, Brochockiej lub jej successorom i kuratorom, Stanisławowi Gotlibsonowi Sowiet., Marcynowi Daryanowi Professorowi Gimnazyum Miń., Nadjeździe lubow Dobrzyńskiej Sowiet. w asystencyi jej przyzwoitey, zeszłego Felixa Wiernikowskiego successorom ich opiekunom i kuratorom, Stanisławowi Byszkowskiemu Gwardyanowi klasztoru XX. Bernardynow Miń., Józefowi Łozińskiemu, Pelagu z Smitkow Sulkowskiej Strapczyney Miń. w asystencyi przyzwoitey, Klemensowi Kowalewskiemu b. kupcowi miasta Mińska, Agacie Jancykowej z dokładem jej potomstwa ich opiekunów i kuratorów, Michałowi Romanowskiemu Artystcie, i staroz. Leybie Michelowiczowi Kapłunowi, oraz Lej Szmoyłowej Donowiczowej Sprorokowych z dokładem jej potomstwa w asystencyi jej właściwey, Wolfowi Cegielnikowi jako debitorowi, a Izraelowi jako paręcznikowi Judowiczom, Obywatelom miasta Mińska, tudzież dalszym debitorom, Pozew Loco peragedae Executionis do finalney konkursowey rozprawy przed Sądem Magistr. Miń. byz mający, przed tenże Sąd z instancyi Ur. Józefa Baszyńskiego b. Prezydenta Miasta Mińska odwołującego się do oświadczeń, pozwow, za onymi nastalych w Sądzie Magistr. Miń. dekretow, a szczegulnie žaloby w r. 1823 w miesiącu maju 6, 8, 12 i 17 dni kopiami porozdawaney, a ear. 12 w Magistr. Miń. zaś 26 dni w Ziem. Ihumeń. zeznaney, za oną w tymże r. augusta 8. d. ogłoszonego dekretu Magistratu Miń. z pierwszymi obzałmi pod ich stannością, a z dalszemi niestannego, i dalszych wszelkich dowodów w sprawie złożyć się mających wyniesiony oto: Iż obzałow. jedni mieniąc się bydz kredytorami żał. a niemając na to prawnych dowodow, jako to: Moniuszko Komor. od roku 1808 licząc na żał. kapitału rubli srebr. 900, do r. 1814 od tey zaś daty rub. srebr. 600, zaś Marjawitki Miń. od roku 1807 kapitału rub. srebr. 1200 a od r. 1814 rubli srebr. 600, procenta ciągle do r. 1818 nad zakres praw Statutowych i Ukazow Rządzącego Senatu każdorocznie bez względu na nierealność ich pretensorstwa pobierali, i obzał. Heydukiewicz za nabrane towary przez jegoż u żał. rubli srebr. 6 kop. 55, żał. zostawszy dłużnym, nie dość, że takowego kwantum, ani w kapitale, ani w procentach żał. nie oddał., ale nadto, w interessie z Ur. Xawerym Obuchowiczem b. Prezydentem Sądow Głow. Miń. 2go Depart. i Kawalerem, po rezolucyi Sądu Gł. Miń. 2go Depar. zapadłej, podstępnie inskrypcyą na czer. zł. 55, u żał. wymógłszy, za oną do żał. niesłuszny dopominek sposobisz, a także obzałna Posinicka z obrachunku przez familią czynionego, skompletowała dekretem Ziem. Mińskim należności sobie rub. sr. 150, chociaż pobierała procenta do tey summy włączone, dopiero zaś zwrócić one pozostaje w obowiązku, równymże sposobem niesłuszny tworzą dopominek successorowie zeszley Magdaleny Wenichowej za karteczką przez żał. zaspokojoną, która za naliczone przez zeszłą Wenichowę procenta wymożoną została, takowa więc pretensya jako na żadną uwagę niezastugujaca, gdy jest napastną, przeto skassowaną bydz powinna, zeszła zaś Klejewska w stopniu której obzałny Bonifacy Suszczyński Regent Graniczn. Ptu Bobruyskiego kartę na rubli sr. 150 mający, po uczynionym obrachunku o procent, od oney liczony, w roku 1816 siostrę swoję rodzoną, Urodz. Katarzynę Suszczyńską na kwaterze i stole, oraz wszelkich jej stanowi przyzwoitych wygodach, u żał. zalokował, i za to od każdego miesiąca po rub. sr. 12 żał. bonifikować obowiązek na siebie przyjął, skutkiem czego żałcy wspomnionę siostrę obzał. przez miesiący 10 utrzymując, rub. sr. 120 spendował, a zatem i pretensya obzał. za karteczką gdy zostanie uznana za niesłuszną, więc kapitału rub. sr. 120 z wypadającemi dla żał. od onego procentami, obzałny w obowiązku zostaje zapłacić. Podobnymże sposobem obzałowany Icko Cyperowicz bez żadnego pisma od żał. bydzby powinienego, urościł pretensorstwo do żał. zato jedynie, że oyciec jego zwłoki ludzi woyskowych palił, na rub. sr. 68 i kop. 41 i za Ukazem Sądu Głównego podstępnie uzyskanym, takowe kwantum exekwując, znaczne straty dla żał. przyczynił. Udzielnie obzałni Zaliwscy, w miejscu wdzięczności zato, że w dziele ichże z Ur. Generałem Bykowskim, który w roku 1810 marca 29 dnia

tradycją za ichże dług, do majątku żał. przedsiębrał dopełnić, żalcy obżałnym nieszczerzył swojej pomocy, do uronienia żał. niepotrzebnych expensow w ilości rub. sr. 12, stali się przy czyną, dopiero zaś powrócić żalcemu z procentami są w obowiązku, jednakowoż kredytorowie żał. tak realni, jako też nierealni, tym pozwem zajęci, tylko z rachunkow handlowych i innych na rozmaite ilości karteczki od tegoż żał. pouzyskiwawszy, samemi procentami po wyżey opisanym sposobem od żał. pobieranemi, a inni pouzyskiwawszy oczewiste dekreta, drudzy poprzyprawdzawszy zaoczne podstępnie konwikcye, i one do skutku doprowadzając, do oświadczenia wszelkiego funduszu żał. na satysfakcją obżałnych przyczyniliście się, żalcy więc cały swój fundusz tak z kapitałów i procentow na obżał. debitorach zalegających, jako też z reszty handlu pozostałych towarow, w mieście Mińsku miejsce mających, a tak z dwóch źródeł składający się, na satysfakcją realnych kredytorów poświęcający się, pierwo przez oświadczenie, a potem przez żalobę w górze datą wzmienioną, poszczególnie wyjaśnił, z takowych zaś należności obżał. debitorowie, a zeszyłych sukcesorowie i inni pierwszemi żalobami objęci, żał. w żadney części ani w kapitale, ani procentow gdy nieoddali, więc żalcy za wynaszanymi trzykrotnie po niektórych z obżałowanych a po innych pierwszokroć pozwami, w roku 1823 apryla 3 dnia w Magistracie Mińskim otrzymał na nich dekret, z stawającemi kopią z spraw i komportacją w przeciągu dwóch miesięcy z persystencyą 2 niedzielną decydujący, a z niestawającymi ultymarny, na obżałch Posinickiey, Romanowskim, i Lej Donowiczowey za winy niestanne i expensa prawne pó rub. sr. 20, a w ogóle rub. sr. 60, udzielnie za kapitał i procenta na tychże obżałch Romanowskim rub. sr. 50, i osobno na Lej Donowiczowey rub. sr. 60 dla żał. na rzecz massy kredalney wskazujący, po którym za wyniesionym pozwem po obżał. w górze poszczególnionych, w roku terażniejszym augusta 8 dnia w Sądzie Magistratu Mińskim zakroczył wyrok, ze stawającemi exdywizyą, sprzedaż majątku żał. i komportacją przez obżałnych dopełnić się powinny, ze strony zaś żał. w skutek uprzedniego wyroku uskutecznią uznawający, niemniej rozprawę finalną na dniu 15 gbra terażniejszego roku przeznaczający, i o tém wszystkim, awizacją wiedzieć sironom interessowanym dającą, posłać deklarujący, a z niestawającemi nad ultymarny, przewodnictwem którego, żalcy dla jednoczasowey rozprawy wszystkich obżałnych pozywa do Sądu Magistratu Mińskiego i prosi onego *Nadeszyszko*: Na dekreta niestanne w tej sprawie zapadłe, warowania locum standi previa exoluta solutione, skondemnowanym nakazania, po czem, pretensyow niesłusznych, i dla tego tranzaktami formalności niemającymi oznaczonych, ze strony obżał. titulo kredytorów i pretensorów przynieść się mających, samą niesłusnością skassowania. i od odpowiedzi niesłuszney za takowemi przez obżał. pretendowacby się mogącey żał. na zawsze uwolnienia, którzy zaś udowodnią prawnym porządkiem swych należności, tych za przebor procentow i za niewoloą prozekucyą żał. detrunkatą i kassatą kapitałow ukarania, a innym realnym satysfakcyi z majątku pod konkurs oświadczonego domierzenia, a pozostałość onego, na własność żał. zostawienia, na fundamencie zaś dowodow żał. posługujących, summ po szczególnych od obżał. debitorów przychodzących, w żalobie poprzedniczey wyż pomienioney, poszczególnionych, w kapitale z procentami każdorocznie wypadającemi kredytorów, dla żał. na tychże obżał. sądenia, i onych opłaty nakazania, a w przypadku zawodu w opłacie, inekwitacyi do wszelkich ich funduszow leżących ad extinctionem, a do ruchomych z taxą wieczystą uznania, w razie zaś niewystarczenia ich mienia, z samemi osobami mocą art. 98 z rozdz. 4 postąpić władzy zostawienia, a takowych summ, tudzież towarow na satysfakcją obżał. kredytorów, którzy swoje pretensye udowodnią, po zdetrunkowaniu od kapitału procentow, nad zakres praw Statutowych i Ukazow a szczególnie 1815 gbra 15, mocą takowegoż 1818 8bra 28 dnia z Rzadzającego Senatu wyszłego, przez obżał. kredytorow u żał. niesłusznie wymożonych, a do roku 1818 wszystkim obżał. przez tegoż żał. opłaconych, za restancją na zaspokojenie ich należnościow, obrócenia, juramentow dla obżałowanych kredytorów przeznaczyc się powinny tak na wierności komportacyi, jako też realności pretensorstwa wysłuchania, a dla niedopełniających w terminie prawnym juramentow, i nieskładających komportacyi, a także dla nieprzychodzących na termin rozprawy finalney, jako już zapowiedzianej, wiekuistej ammissyi i upadu w rzeczy zapisania, a także na niestawających debitorach, żadań żał. respective ich przynaszających się uskutecznienia, taxy towarow na satysfakcją obżał. kredytorów oddających się, przyzwoitey ustanowienia, z rzeczy interessu wynikających warunkow przepisania, jaki pozostanie od rozdziału na kredytorów fundusz, tego za własność żał. niepodległą odpowiedzialności ogłoszenia, żadań żaloby poprzedniczey ze strony żał. wyniesioney, we wszystkim uskutecznienia, bliższości do dowodu i odvodu przy stronie żał. zachowania, szkod, straty i expensow prawnych dla żał. decydowania, niemniej tego wszystkiego co czasu sprawy dowiedzie się. *Salva* tej żaloby melioratione lub nowey wyniesienia. Pisan roku 1823 7bra 20 dnia.

Roku 1823 7bra 27 dnia. Wożny niżey wyrażony świadczę, iż tę kopią Pózwu z antentykiem zgodną w sprawie W. Józefa Baszyńskiego b. Prezydenta Miasta Mińska, WW. Bonifacemu Suszczyńskiemu Regentowi Granicz. Ptu Bobrny. w stopniu Klejewskiey, Franciszkowi Kulakowskiemu Porucz. b. woysk Polskich, Adamowi Moniuszkowi Komor.; Rozalii Posinickiey w assistencyi jey przyzwoitey, Magdalenie Wenichowey lub jey sukcesorom, ich opiekunom, oraz kuratorom, Florentiniemu kupcowi i obyw. Miasta Wilna, oraz dalszym kredytorom i pretensorom, udzielnie xiędzu Snarskiemu Kanonikowi lub jego sukcesorom, ich opiekunom i kuratorom, Annie Rogowskiey z assistencyą jey przyzwoitą, Franciszkowi Sancewiczowi, sukcesorom i ich opiekunom zeszyłego Józefa Narbuta Policmeystra Mińskiego i Kawalera, Józefowi i Stanisławowi Jurkiewiczom Rotm. b. Wojewódc. Mińsk., Grafowi Manuzemu orderow Kawalerowi lub jego sukcesorom, opiekunom i kuratorom, Brochockiey lub jey sukcesorom

i opiekunom, oraz kuratorom, Stanisławowi Gottlibsonowi Sowiet., Marcinowi Daryanowi Professorowi Gimnazjum Mińsk., JW. Nadjeździelubow Dobrzyński Sowieta. w asystencji jej przyzwoitej, zesłego Felixa Wiernikowskiego successorom, X. Stanisławowi Byszkowskiemu Gwardyanowi klasztoru XX. Bernardynow Mińskich konwentu, Józefowi Łozińskiemu, Klemensowi Kowalewskiemu b. kupcowi Miasta Mińska, Michałowi Romanowskiemu artyście, i Starozakonnemu Leybie Michelowiczowi Kapłunowi mieszczaninowi Mińskiemu, oraz dalszym debitorom jako niemającym swych osiadłości, a Mikołajowi Heydukiewiczowi Sędziemu Granicz. Ptu Mińsk., PP. Franciszce Downarównie i Róży Matusiewiczównie Marjawitkom Mińskim, Tadeuszowi i Agacie z Kalinowskich Bilwinom Rotm. Ptu Grodzień., i Starozakon. Ickowi Cyperowiczowi mieszczaninowi Mińsk., oraz dalszym kredytorom i pretensorom, udzielnie Michałowi Czechowskiemu Architektowi Gaber. Mińsk. Tytularnemu Sowieta. i Kawalerowi, Dominikowi i Leonorze Zaliwskim Regentom Granicz. Ptu Mińsk., Piotrowi Torczyńskiemu Sędziemu Granicz. Ptu Mińsk., nieletniemu Józefowi Anfoszewskiemu z dokładem onego opieki, Pelagii z Smitkow Sułkowskiej b. Strapczyny Mińsk. z asystencyą jej przyzwoitą, Józefowi Bohuszewiczowi Prezydentowi Magistratu Mińsk., Agacie Jancykowej z dokładem jej potomstwa, ich opiekunów i kuratorów, Józefowi Kwiatkowskiemu Chirurgowi, i Starozakonnemu Wólfowi Cegielnikowi jako debitorowi, a Izraelowi jako parencznikowi Judowiczom, Lej Szmóyłowej Donowiczowej Sprorokowych z dokładem jej potomstwa, w asystencji jej właściwej, obywatelom Miasta Mińska i dalszym debitorom, w celu skuteczniejszego doświadczenia ich wiadomości, o zaszyłych w tej sprawie wyrokach i nastać mającej finalnej ze wszystkimi w górze wyszczególnionymi osobami i innemi dalszemi stronami rozprawy, jako przez Gazetę obszernie rozchodzącej się, do drzwi Sądowej Izby przed Sąd Magistratu Mińskiego przybiłem. Dat ut supra, w tém miejscu podpis Woźnego takowy. Tomasz Tomkowicz Woźny M. M.

O wolności i potrzebie umieszczenia w Gazetach. Świadczy Makarowicz Pisarz.

U w i a d o m i e n i e.

Hermanowie Instytutorowie publicznej pensji płci żeńskiej, przenieśli się do domu W. Szambelanowej Stachowskiej, na rogu Niemieckiej ulicy, przy remizie ratuszowej, obok domu Przemieńskiego.

Sąd Exdywizorski.

Redakcyja otrzymała dnia 6 października 1823 r.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski za Remissą Ziemstwa Rosieńskiego 1823 r. maja dnia 5, rozdział funduszu Józefa i Ludwika Rodowiczow b. Burmistrzow Miasta Rosień między ich wierzycieli determinującą, dnia 18 junii tegoż 1823 r. w Mieście Powiatowym Rosieniach złożony, po załatwieniu pierwszych czynności, do d. 6 miesiąca 8bra 1823 r. odroczyła między tem dnia 27 junii wspólnie z Csołkiem Ratusza Rosień. inwentaryą domu w Mieście Rosieniach zabudowanego pod konkurs na satysfakcyą wierzycieli Rodowiczow idącego spełnił, w jakim terminie Sąd Exdywizorski ostatecznym rozbiórem sprawy we wszystkich stosunkach Remissą poruczonych zaimie się, na niejawiących pretensye Amissą zapisze, a na debitorach Rodowiczowskich pod niestanność, summy zreknoskuie, dla uprzedzenia zatym wiadomością interessowanych Osob i powołanych do wyświecenia masy funduszu, w Kuryerze Litew. trzykrotnie zaawizować postanowił. 1823 r. miesiąca julii 2 dnia.

Prezydent Ziem. Jan Kalinowski. Sędzia Ziem. Rosień. Kazimierz Jucewicz. Pisarz Ziem. Ignacy Giedgowd. Exdywizorski Regent Józef Urniaz.

1. Dnia 3 8bra 1823 r. o godzinie 1szej z południa zbiegł z domu Kapitulnego JW. Hrabci Brzostowskiego Referendarza Litewskiego i Kawalera, poddany skaską zajęty w majątności Sutkuszkach JW. Bielińskiego b. Prezesa Sądu Gł. i Kawalera, chłopiec pokojowy na imie Antoni Czeszun, a przezywający się dopiero Cieszeyko; zabrawszy z sobą wiele różnego odzienia i nie mało porobiwszy szkody; mający wieku lat 24, urody średniej. szczupły,

okrągławej twarzy bladej, oczu szarych, włosów czarnych, malenkie wąsiki, mówi czysto po polsku, z miną uśmiechającą się, pisać nie umie, ale czytać, i to bardzo nie doskonale. Ktobykolwiek poymał takowego zbiega, raczy go oddać do miejscowych Policyi, lub właścicielowi, który wdzięczność i zwrot kosztów najmocniej zaręcza

Sądy Exdywizorskie.

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski za Remissą Sądu Ziemskiego Ptu Oszm. w roku idącym mca augusta 22 dnia zapadł, do majątku Zakrzewszczyzny W. Waleryana Trzeciaka Sędziego Graniczn. Oszm w Ptrze Oszmiań. sytuowanego w dniu 28 7bra 1823 r. zebrały, po rozwiązaniu wstępnych kwestyow akcesoryynemu stopniowi właściwych, w przeznaczaniu administracyi, nakazaniu pomiaru, i uznaniu wypadających z rodzaju sprawy aktow; termin powtórnego zjazdu do majątności Zakrzewszczyzny na oczewistą rozprawę dzień 15 8bra 1823 r. zadeterminował; a stosownie do prawideł remissynego dekretu przez niniejszą awizacyą wzywa do stannosci w Sądzie Exdywizorskim na wyż wyrażony termin wszystkich kredytorow, pretensorow i debitorow W. Waleryana Trzeciaka, z zastrzeżeniem ich, iż w skutek prawa i remissy na niestawających amissya zapisana będzie. Józef Bukaty Sędzia Ziemski Ptu Oszm Exdywizor Prezydent. Karol Mosiewicz Sędzia Ziem. Oszmiań. i Exdywizor. Jan Szczepanowicz Pisarz Ziem. Oszm. i Exdy.

Przedaż Domu.

3 Od Litewsko-Grodzieńskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się, iż na kupienie leżących w mieście Grodzień domu i dalszego zabudowania z placami Jana Makowskiego, oraz wszelkiej jego ruchomości, przeznaczonych na wyprzedaż dla pozyskania należącej od Makowskiego funduszowi edukacyjnemu summy, wzywają się życzący je nabydź, którzy też obowiązani stawić się dla targow na terminy nazna-

czne. to jest, 20, 24 i 25 następującego października, do Sądu Exdywizorskiego nad majątkiem zmarłego Jana Makowskiego w mieście Grodnie ustanowionego, który ze swojej strony w tym terminie, zgodnie z postanowieniem tutejszego Sądu Głównego 2go Departamentu, nie oczekując już na niestawanie osob do sprawy należących, i nie uważając na przyczyny temu podobne, nieodmiennie, bez żadnego już odkładania, przystąpi do ukończenia poruczonego dzieła. Dnia 17 września 1823 roku.

Ekspedytor Atanazy Daszkiewicz.

Uw i a d o m i e n i e.

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż z przyczyny zgubienia pasportu należącego do Atanazego Tadeusza Marcinkiewicza, tatarskiego ułańskiego półku towarzysza, na wolne przejście do miejsca swego pobytu w ihumeńskim powiecie, wydanego jemu w pruskim mieście Kenigsbergu, od Rossyjskiego jeneralnego Konsula 1816 roku 14 (26) oktobra, który potem przez niego zajawiony w ihumeńskim Niższym Ziemskim Sądzie tegoż roku decembra 18, aby więc takowego pasportu nikt niemógł używać, i aby ten, w którym roku on się okaże był wzięty pod straż, dla postąpienia z nim podług praw, Rząd ten postanowił o tem przez gazetę ogłosić. Dnia 29 septembra 1823 r. Sekretarz F. Arcimowicz.

U w i a d o m i e n i e.

2. Od Mińskiej Skarbowey Izby ogłasza się osobom wymienionym w niżej położoney tabeli o należnych im do wypłacenia Naywyżey przeznaczonych pensyy, i że dla jawienia się ich do odebrania, lub przysłania od siebie do tego prawnie umocowanych, na osnowie ukazów Rządzącego Senatu 13 oktobra 1781, 24 julii 1785, i 25 maja 1806 roku, daje się terminu jeden rok, licząc od terażniejszego septembra; po ukończeniu którego pensye niejawiających się do odebrania takowych, będą przedstawione do wykreślenia.

Nazwiska pensionarzew i za jaki czas naczyniono im pensye.	Roczny o- kład podług rozpisania na znaczoney.		Ile się li- czy w nieo- debranych.		Dla jakiey przyczy- ny nie oddano.
	Rub.	Kop.	Rub.	Kop.	
Którzy służyli w woysku należący do opublikowania. Litewskiego Ułańskiego półku Rotmistrz Torneziy zgi. za 1822 rok 118 rub. 80 kop. 1823 — 118 rub. 80 kop.	712	80	257	60	Dla niejawienia się suksesorow tego Tornezija:
Dodatkowego żołdu podług znakow dystynkcyi woyskowego orderu. Ilgo jegierskiego półku szeregowy Fiedor Iwanow. za 1821 rok 3 rub. 30 kop. 1822 — 3 rub. 30 kop. 1823 za januaryowy tercyał 1 rub. 10 kop.	3	30	7	70	Dla niewiadomości miejsca przebywania i dla niejawienia się do odebrania onych.
Szerwańskiego piechotnego półku podoficer Andrzej Makowicz za 1821 rok 1 rub. 52 kop. 1822 — 4 rub. 57 kop. 1823 — za januaryowy tercyał 1 rub. 52½ kop.	4	57	7	61½	

Guberski Kaznaczey Brujewicz.
Sekretarz Weredkowicz.

Szpic Zgubiony.

5 Dnia 30 września zabłąkał się szpic biały, maleńki, wpół ostrzyżony; ktoby znalazł, raczy oddać do domu WW. Latoszyńskich na ulicy 1to Stefańskiej, gdzie otrzyma nagrodę.

Z folwarku Zrubliszek w pcie Wileń. parafii Bohusławskiej leżącego, poddany nazwiskiem Andrzej Wazgjanis lat 23, Jan Kozłowski lat 36, Ignacy Kozłowski lat 24 od kilku lat temu zbiegli, Michał Kaciuszko albo Mackiewicz lat 36, Symon Maciejun albo Cyk z bratem Marcinem Maciejunem Cykiem pierwszy lat 28 drugi lat 23 z żoną i małoletnim synem oraz ruchomością, tudzież Mackiewicz albo Mickiewicz Kieyzik lat 36 z żoną Katarzyną, z ruchomością, przed kilkunastu zbiegli dniami; we względzie przeto ich wyszukania, i odzyskania bez narażenia na nieprzyjemne koleje tych w których się znajdują, przez gazetę ogłaszam i o dostawienie przez władzę policyiną na miejsce upraszam. Józef Bohusz Regent Grodzki Wileński.

3. Do ogrodu P. Strumilly, przyszedł nowy transport holenderskich kwiatowych cebulek, jako to: hyacynthow pełnych w różnych kolorach, narcyzow, żonkillow, tacettow, ranunkulów, anemonów, tulipanow w wybornych gatunkach i t. d. które w ogrodzie dostać można za zwyczajną cenę.